

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta (HE 230/2020 vp)

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviralta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta (HE 230/2020 vp). Valvira toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Valviran pitää nyt käsiteltävänä olevaa hallituksen esitystä ja siihen sisältyviä lakiehdotuksia erittäin tarpeellisena. Hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotukset terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta ovat omiaan vahvistamaan sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yhteistä valmiussuunnittelua, yhtenäisen tilannekuvan muodostamista, eri viranomais tahojen yhteistyön tiivistämistä kunkin viiden yliopistollisen sairaanhoitopiirin alueella normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Hallituksen esityksessä todetaan muutosten tavoitteena olevan sosiaalihuollon ja terveydenhuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyön ja yhdessä toimimisen tiivistämisen, koska erityisesti poikkeusolosuhteissa pienetkin muutokset palvelujärjestelmän yhdessä osassa vaikuttavat kaikkiin muihin. Edelleen hallituksen esityksessä todetaan, että tämän vuoksi kokonaisuuden hahmottaminen ja sen yhteistoiminta on palvelujärjestelmän kantavuuden ja resilienssin vuoksi äärimmäisen tärkeää. Valvira on havainnut tämän myös omassa työssään ja Valviran käsityksen mukaan nyt ehdotetut muutokset hyvin tukevat asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Lakiehdotusten myötä virallistetaan valtakunnallisesti viiden erityisvastuualueen yhdenmukaisin periaattein tapahtuva valmiussuunnittelu ja tilannekuvan ylläpito erikoissairaanhoidossa, perusterveydenhuollossa ja sosiaalihuollossa, mikä on käytännössä aloitettu jo Covid-19-virusepidemian aikana.

Valviralla on ollut mahdollisuus lausua hallituksen esityksen lausunnolla olleista versioista jo aiemmin. Valvira on ehdottanut, että terveydenhuoltolain 42 a §:n kohdassa 1 säädettäisiin, että yliopistollista sairaalaa ylläpitävä sairaanhoitopiiri erityisvastuualueellaan ohjaamisen lisäksi myös yhteensovittaisi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden valmiussuunnittelua valtakunnallisten yhtenäisten periaatteiden mukaisesti. Valvira on perustellut tätä sillä, että yliopistollista sairaalaa ylläpitävien sairaanhoitopiirien erityisvastuualueet eivät ole yhteneväiset aluehallintovirastojen alueiden kanssa. Tästä syystä Valvira pitää tarpeellisena sitä, että valmiussuunnittelu yhteensovitettaisiin myös erityisvastuualueilla eikä vain aluehallintovirastojen alueilla. Tällä tavoin valmiussuunnittelun yhteensovittaminen varmistuisi ja yhteistyö alueilla tiivistyisi.

Dnro V/39341/2020

3.12.2020

Sosiaalihuoltolakiin ehdotetut muutokset selkeyttäisivät sosiaalihuollon valmiussuunnittelua ja vastuita. Valvira pitää ehdotettuja muutoksia perusteltuna. Valvira yhtyy hallituksen esityksessä todettuun näkemykseen, jonka mukaan varautumista koskevien velvoitteiden kirjaaminen substanssilakiin selkeyttäisi sosiaalihuollon tehtäviä, merkitystä ja vastuuta varautumisesta kunnassa.

Valvira pitää hyvinä uudistuksina myös sitä, että valtion mahdollisuutta osallistua valmiuden ylläpitämiseen ja erityistilanteiden hoitamiseen rahoittamalla toimintaa laajennettaisiin myös sosiaalihuollon toimintaan ja että sosiaali- ja terveysministeriö voisi nimetä valtakunnallisia toimijoita myös sosiaalihuollon tehtäviin.

Ympäristöterveydenhuollon valmiutta ja tilannekuvaa koskevat asiat eivät sisälly nyt käsiteltävänä olevaan esitykseen, mikä on Valviran näkemyksen mukaan harmillista, mutta nykyisessä tilanteessa ymmärrettävää. Esityksessä todetaan kuitenkin tavoitteena se, että tulevaisuudessa ympäristöterveydenhuolto liitettäisiin osaksi edellä mainittua kokonaisuutta, mikä on hyvä tavoite.

Ratkaistu: 03.12.2020

Ratkaisija: Henriksson Markus

Virka-asema: Ylijohtaja

Esittelijät:

Kujala Ritva, Hallintojohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu
asiankäsittelyjärjestelmässä.

Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.